

Косинка Григорій Михайлович

Григорій Михайлович Косинка	
	
При народженні:	Григорій Михайлович Стрілець
Псевдоніми, криптоніми:	Косинка
Дата народження:	29 листопада 1899
Місце народження:	с. Щербанівка, Обухівський повіт, Київська губернія
Дата смерті:	15 грудня 1934
Місце смерті:	Київ
Національність:	українець
Громадянство:	СРСР
Мова творів:	українська
Рід діяльності:	прозаїк
Роки активності:	1919—1934
Жанр:	оповідання, імпресіоністична новела

Григорі́й Миха́йлович Стрілець (прибране ім'я — **Коси́нка**) (*29 листопада 1899, Щербанівка — †15 грудня 1934 р., Київ) — український письменник, перекладач доби «Розстріляного Відродження».

Біографічні відомості

Дитячі роки

Григорій Косинка народився у бідній селянській родині в селі Щербанівка Обухівського повіту на Київщині (тепер Обухівський район Київської області). Рід був давній, чумацький, але зuboжілий — батько Григорія мав лише 1/8 десятини орної землі і щовесни ходив на заробітки косарем у херсонські степи. Григорій змалечку пас людську худобу, а зимою ходив у сусіднє село до земської школи. «Краснянська школа — мій перший університет», — казав він згодом. У пошуках кращого життя у 1908 році родина виїхала на Далекий Схід, оселившись на березі Амуру, почали будувати хату, проте вже через півроку повернулася на Батьківщину. Малий Грицько полов буряки весною, а восени працював у панській економії — погоничем худоби чи то робітником біля машини. Його матір, Наталя Романівна, «шитвом почала заробляти паляниці», а батько підробляв на цукроварні.

Читати його навчив дід по матері, Роман Онищенко. Також він познайомив хлопця із «Кобзарем» Т. Шевченка та подарував йому три тоненькі зошити, у які Грицько записував почуті від матері та односельців пісні. Книжки він читав різні, а привозив їх його неписьменний батько, який часто їздив у Київ на заробітки. Це була

переважно пригодницька література російською мовою. Першою українською книжкою стала «Конотопська відьма» Григорія Квітки-Основ'яненка. За словами Косинки:

Квітчина повість мене дуже вразила й здивувала: є, виходить, люди, що пишуть по-простому, по-мушкетерському, а про те, що це книжка українського письменника, я й не подумав, де там, я довго ще після «Конотопської відьми» не знав — «хто ми і чий ми діти...»

Після закінчення початкової школи 1913 року в селі Красному, звідки родом була мама, батько зміг влаштувати сина писарчуком у волості. У 1914 році Григорій їде до Києва на заробітки, де влаштовується чистити черевики. Невдовзі вдалося влаштуватися кур'єром-реєстратором до земської управи. Це дало можливість відвідувати й скінчити вечірні гімназійні курси та скласти іспити.

Період визвольних змагань

Про життя Григорія Косинки протягом визвольних змагань майже ніяких даних нема. Хоменко О. А., упорядник видання «Вибрані твори» Г. Косинки та передмови до нього, пише: „У замітці «Автор о себе», що була опублікована 1930 р. в збірці перекладених російською мовою його новел, читаємо: «Принимал активное участие в боях в период гражданской войны на Украине». Якось воно незрозуміло. Якщо це «активное участие» було на боці червоних, то чому про це відверто і не написати?»^[1]. З фрагментів листів К. Анищенка до Г. Косинки, наведених у статті Ю. Домотенка «Родовід Григорія Косинки. Правда селянської бідноти», стає відомо, що Григорій перебував у повстанських загонах отамана Зеленого, принаймні про це він натякав своїй дружині, Тамарі Мороз-Стрілець^[2].

У 1926 році вийшла літературна хрестоматія «За 25 літ» (редактори та упорядники А. Лебідь та М. Рильський), де про цей період у житті Косинки написано так: «Служив у армії рядовим козаком, брав участь у боях... та ще по дурному сидів місяців зо три в тюрмі...»^[3]. Про те, що ця «тюрма» була Лук'янівська, згадується у статті Віктора Гриневича «Григорій Косинка служив в отамана Зеленого»^[4]. О. Хоменко припускає, що саме «боротьби» могли його звідти визволити, як це було пізніше із О. Довженком та Остапом Вишню. Саме у їхній газеті він розпочав публікуватися з 1919 року.

У 1920 році Косинка опиняється у м. Кам'янець-Подільському, що тоді було столицею УНР. Можливо, що він думав про еміграцію^[5], але згодом повертається до Києва і стає студентом КІНО.

Навчання та перші творчі кроки

У 1920—1922 навчався в Київському інституті народної освіти, який так і не закінчив через матеріальну скруту, але на той час уже став однією з найяскравіших постатей серед київських письменників, часто виступав на літературних вечорах, зібраннях Всеукраїнської академії наук (ВУАН) із читанням власних творів. У цей же час, 1920 року, стає членом літературно-мистецької групи «Гроно», до якої входили М. Терещенко, Д. Загул, Г. Шкурupій, П. Филипович, художники А. Петрицький, М. Бурачек, Г. Нарбут та ін. Гронівці виступали за оновлення мистецтва через долучення всіх найліпших здобутків, та серед мистецьких течій вирізняли імпресіонізм та футуризм. У літературно-мистецькому збірнику «Гроно» (1920) було опубліковано три новели Косинки — «Мент», «За земельку», «Під брамою собору».

У Києві, з 14 по 30 жовтня 1921 року проходив Перший Всеукраїнський Церковний Собор, який підтвердив автокефалію Української автокефальної православної церкви, й на цьому Соборі був присутнім Григорій, який тоді підтримував процес унезалеження української церкви.

Уже після розпаду групи «Гроно», у 1922 році з'явилася перша збірка Григорія Косинки «На золотих богів», яка відразу ж принесла визнання, хоча оцінка критики була неоднозначною. У цей час він друкувався у журналах «Нова Громада», «Червоний шлях», «Життя й революція»; змушений був підробляти — працював редактором у різних виданнях (у різні роки працював у газеті «Вісті Київського губернського революційного комітету», в журналах «Нова громада», «Всесвіт», у видавництві «Маса»), відповідальним секретарем

Всеукраїнського фотокіноуправління (ВУФКУ), сценаристом на Київській кінофабриці (зараз — Національна кіностудія художніх фільмів імені О.Довженка), у Державному видавництві України, на радіо.

Активна творча діяльність

Середина 20-х років — час активної творчої праці й великої популярності у читачів. Олександр Ковінька згадував про це так: *«У двадцяті роки оповідання Григорія Косинки — їй-бо, не перебільшую — з рук виривали»* [6].

Косинка був директором Харківського і Київського радіокомітетів, належав до літературного об'єднання АСПИС (1923—1924). Листувався з В. Винниченком, Василем Стефаником. Останній називав його «своїм сином з Дівич-Гори» (назва гори над Дніпром поблизу Києва). У 1923 році в журналі «Нова Україна» (Берлін-Прага) поряд із творами Т. Осьмачки, В. Підмогильного з'являється оповідання «Анархісти» та цикл нарисів «Повстанці» Г. Косинки, у якому відтворюється складна пореволюційна ситуація на селі — протест проти насильницької більшовицької політики. Цій публікації сприяв В. Винниченко, який на той час перебував за кордоном. Ця подія в тогочасних мистецьких колах набула гучного розголосу. Авторів звинувачували в небезпечних зв'язках із ворожою до радянської влади еміграцією.

У 1924 році познайомився, і того ж року восени одружився із Тамарою Мороз, студенткою Київського інституту кінематографії, яка залишалася вірною йому до глибокої старості, зберегла в складні роки пам'ять про нього, дбайливо впорядковувала посмертні видання його творів. Мешкало подружжя на Володимирській вулиці в одному з будинків на території Софіївського собору, адже батько його дружини, Михайло Мороз, був головою Всеукраїнської православної церковної ради УАПЦ. Їхнє помешкання часто ставало місцем зборів найталановитіших київських літераторів, які об'єдналися під назвою «Ланка» (з 1926 року — «Майстерня революційного слова»): Валер'ян Підмогильний, Михайло Івченко, Борис Антоненко-Давидович, Євген Плужник, Марія Галич, Тодось Осьмачка та інші. Особливо Косинка товаришував із останнім, таким самим сином бідного селянина. Жартوما їх назививали **Косьмачкою**.

У цей час були опубліковані нові збірки письменника: «В житах» (1926), «Політика» (1927), «Вибрані оповідання» (1928, 1929). Восени 1929-го року, у публічному виступі вождь українських більшовиків Станіслав Косіор назвав Косинку буржуазним націоналістом, і вже на початку 30-х років ситуація різко змінилася — цензура заборонила розповсюджувати надруковану вже збірку «Серце». Офіційна радянська критика звинувачувала Косинку у сповідуванні «куркульської ідеології» та «націоналізму». Після ліквідації літературних організацій у 1932 році був позагруповим. Косинка починає займатися перекладацькою діяльністю (переклав українською «Мертві душі» М. Гоголя), писати сценарії для фільмів, які так і не вийшли на екран. У червні 1934 року, у Харкові, відбулася конференція письменників, на якій обговорювали успіхи колективізації. Після стандартних промов виступив Косинка, сказавши буквально таке: «Ми стаємо не інженерами, а міліонерами людських душ». В. Домантович згадує:

Замість обмежитися трафаретними словами вимушених заяв, як це робили інші, він вибухнув зливою скарг, нарікань, протестів.

«З різкою й запальною люттю він почав говорити на тему: «Браття писатели, в вашей судьбе что-то лежит роковое». Він говорив про те, що в умовах «соціального замовлення», коли людину взяли за горлянку, вона не може творити.

Це була не промова. Це була гістерія. Крик одчаю в самотній порожнечі пітьми. Комуністи зустріли промову Косинки свистом і вигуками обурення, в сутінках галереї письменника привітали бурхливими оплесками.^[7]

Арешт та смерть

4 листопада 1934 він був заарештований. Ось як про це згадує його дружина:

«Дипломну роботу я закінчила. Написала слово до захисту і суботнього вечора на 5 листопада^[8] попросила Григорія, щоб прочитав його. може щось виправить. Він же мені у відповідь:

— А, Тамаря! Не треба братися на ніч за таку серйозну роботу. Завтра неділя, у нас буде час уважно перечитати і зробити так, щоб усе було хороше. Поспішати не треба. Все в наших руках. Ти згодна?

Я погодилася. Завтра, то й завтра.

Не прочитав Григорій мого слова... Ця субота була **останнім** днем, коли ми були разом і коли я бачила його... Останні слова закарбувалися у серці й звучать мені всі роки мого самотнього життя...^[7]

Г. Косинку засудили за звинуваченням у приналежності до організації, яка готувала терористичні акти проти керівників партії та Радянської влади^[9]. Він проходив по судовій справі разом з письменниками Антіном та Іваном Крушельницькими, Костем Буревієм, О. Влизьком, Дмитром Фальківським. Керуючись відповідною постановою ЦВК Союзу РСР, виїзна сесія Військової колегії присудила Григорія Косинку-Стрільця «розстріляти».

Вирок було виконано 15 грудня 1934 року. Перед смертю він встиг передати дружині листа:

«Пробач, що так багато горя приніс тобі за короткий вік. Прости, дорога дружино, а простивши — прощай. Не тужи, кажу: сльозами горя не залити. Побажая тобі здоров'я. Побачення не проси, не треба! Передачу, коли буде можливість, передай, але не часто. Оце, здається, все. Я дужий, здоровий^[7].

Реабілітація та вшанування пам'яті

18 грудня газети повідомили про страту Г. Косинки. Наприкінці грудня 1934 року на квартирі М. Рильського зібралися письменники, аби вшанувати пам'ять знищеного Косинки. Після цього, аж до часів «хрущовської відлиги», про Косинку не згадували. У 1956 році Андрій Малишко присвятив йому вірша:

Бюст Г. М. Косинки на будинку по вул. Володимирській

Григорію Косинці

Ми тебе шукаєм по росинці
 В Щербанівці, серед тополін,
 І виходить мати у косинці
 Виглядає, чи не прийде син.
 Не приймав ти підлості нітрохи,
 Прогримів, немов весняний грім,
 І стоїть замучена епоха
 Над безсмертним іменем твоїм.

Письменника було реабілітовано 19 жовтня 1957 року посмертно. У копії довідки за формою № 30, що зберігається в архівних фондах ЦНБ ім. Вернадського АН України, зазначається:

Дело по обвинению Косынки-Стрелец Г.М., арестованного 5 ноября 1934 года, пересмотрено военной коллегией Верховного суда СССР 19 октября 1957 года.

Приговор военной коллегии от 13-15 декабря 1934 года в отношении Косынки-Стрелец Г.М. по вновь открывшимся обстоятельствам отменен и дело за отсутствием состава преступления прекращено. Косынка-Стрелец реабилитирован посмертно.

У 1979 в с. Щербанівка встановлено пам'ятник Косинці (скульптор Г. Кальченко, архітектор А. Ігнащенко). Михайло Горловий є автором пам'ятника Григорію Косинці у селі Красному^[10].

Довгий час більш-менш точне місце поховання письменника було невідоме. Тамара Мороз-Стрілець вказувала на Лук'янівське кладовище, на межі дільниці N7^[4]. У 1994 році там встановили хрест.

У 2001 році Київською обласною державною адміністрацією було засновано Київську обласну літературну премію імені Григорія Косинки для відзначення кращих здобутків поетів, прозаїків, драматургів і літературних критиків, які постійно проживають в Київській області.

Примітки до біографії

- [1] Косинка Г. М. Вибрані твори [Текст] : художня література / Г. Косинка; Вступ. слово П. П. Кононенка; Упоряд. та передм. О. А. Хоменка. — Київ : ЛДЛ, 2002. — 192 с. — ISBN 966-95175-9-1 (в м. обкл.).
- [2] Домотенко Ю. Родовід Григорія Косинки. Правда селянської бідноти // Українська мова та література. — 1996. — № 14.
- [3] Лебідь А., Рильський М. За 25 літ. Літературна хрестоматія. — Київ: Час, 1926.
- [4] В. Гриневич. Григорій Косинка служив в отамана Зеленого // Газета по-українськи. — 2009. — № 937. — 26 листопада (<http://gazeta.ua/index.php?id=317439>)
- [5] Юрій Лавріненко. Розстріляне відродження: Антологія 1917—1933. (http://fmm51.org.ua/html_books/lavrinenko_rozstriliane_vidrodzhennia.htm) Поезія — проза — драма — есей. Paris, Instytut Literacki, 1959. // Київ, «Просвіта», 2001.- 794 с.// К.: «Смолоскип», 2007. — 976 с. ISBN 978-966-8499-79-1
- [6] Косинка Г. М. Вибрані твори [Текст] : художня література / Г. Косинка; Вступ. слово П. П. Кононенка; Упоряд. та передм. О. А. Хоменка. — Київ : ЛДЛ, 2002. — 192 с. — с. 11.
- [7] Косинка Г. М. Вибрані твори [Текст] : художня література / Г. Косинка; Вступ. слово П. П. Кононенка; Упоряд. та передм. О. А. Хоменка. - Київ : ЛДЛ, 2002. - 192 с. - с. 12.
- [8] Як вказує О. А. Хоменко, тут має бути дата 4 листопада
- [9] Українські письменники — жертви масових політичних репресій 30-х років (<http://www.mfa.gov.ua/usa/ua/publication/print/30940.htm>)
- [10] Сайт Михайла Горлового (<http://horlovy.com/uk/page/biography>)

Творчість

Основні віхи та ідейне підґрунтя

Григорій Косинка почав писати із віршів. У газеті «Боротьба» він дебютував 11 лютого 1919 року із невеличкою заміткою «З робітничого життя», вперше використавши псевдонім «Косинка». Невдовзі більш-менш стабільний заробіток дали йому короткі нариси, памфлети, статті, які друкувались у київській газеті «Боротьба», «Більшовик». Протягом того року там з'явилася ціла низка його публікацій, переважно публіцистичного характеру («Уривок з щоденника», «Малюнки життя», «Лист з села», «Попівська грязь», «Маленький фейлетон», «Неньковці»). У них піднімає актуальні проблеми «молодої Країни Рад», проповідує соціалістичні ідеї. Скоріш за все це було наслідком щирих власних переконань автора. Саме у газеті «Боротьба» з'явився 4 травня 1919 року перший його художній твір — невеликий автобіографічний етюд «На буряки», підписаний «Косинка». Цей псевдонім Григорій Стрілець взяв за назвою скромних польових квітів — червоних косинців (наукова назва: Плакун верболистий^[1]). Сам Косинка казав про це так:

«Квітка ця мало відома, а вона така ніжна й красива, скромна і разом з тим велична. Квіти приносять радість і збуджують у душі людській тільки хороше»^[2].

Проза Косинки відзначається правдивістю і гостротою відтворюваних життєвих конфліктів. Косинка вважається продовжувачем традицій імпресіоністичної новели в українській літературі (М. Коцюбинський, С. Васильченко, В. Стефаник). У творах Косинки змальовуються трагічні події української революції 1917-21. Ось як літературознавець Григорій Костюк згадує один із вечорів 1925 року, на якому Григорій Косинка читав своє оповідання «Політика»:

На сцену вийшов молодий, середній на зріст чоловік років 26-27, трохи присадкуватий, з руським чубом і відкритим простим обличчям. Став з боку кафедри, опершись на не однією рукою, спокійно дивився на переповнену залю. Публіка поволі затихла. Він не мав у руці ні книжки, ні рукопису, ні будь-якої записки. Коли публіка втихла, він заговорив. Заговорив так, як говорять у себе в хаті селяни, в родинних чи святкових різдвяних обставинах. То не було звичне читання з книжки, рукопису. То була жива розповідь напам'ять. Я таке побачив уперше. Я нікого з письменників більше й пізніше не знав, щоб свою прозову річ міг читати напам'ять. Та ще й як читати! З таким природним перевтіленням у характери, в психологічні нюанси героїв. Ні, то була містерія художнього читання! Публіка сиділа, як загінностизована.

Письменник Борис Антоненко-Давидович, слухаючи, як Косинка читає своє оповідання «Політика», зауважив: «Я вже 50 разів це чув, напам'ять знаю, а слухаю — ніби вперше. Голос Косинчин — це неоієрихонська сурма! Далебі, коли б Косинка написав якусь дурницю, але не давав до друку, а читав сам — усе одно це була б прекрасна річ!». Інший приятель новеліста, Тодось Осьмачка, вважав, що в ньому сидить демон, який і надає сили Косинчиним творам, коли той їх сам читає. «Магія його читання була, можливо, вища магії його писання», — казала Докія Гуменна^[3].

З роману Івана Багряного «Сад Гетсиманський» про Григорія Косинку:

От він (слідчий), наприклад, називає ім'я Стрільця й витріщається здивовано: - О! Стрілець! - А тоді ірже й задоволено та захоплено б'є кулаком по столу:

- Та ж він учора признався! У всьому признався!! Ось тут!.. І ти ще це підтвердиш... Тут от говорить про закопану зброю! Так ти це підтвердиш... Ну?!

Безподібний Гордий(слідчий)! Він не знає, що стрілець - це ж Григорій Косинка і що той Косинка розстріляний ще п'ять років тому, - але яке йому до того діло. Він і Косинки не знає і не хоче знати.

За життя Косинки було опубліковано близько двадцяти збірок новел і оповідань. Серед них, окрім першої «На золотих богів» (1922), найприкметніші «В житах», «Політика», «Вибрані оповідання», «Серце». На жаль, деякі новели втрачено назавжди, в тому числі й останню «Перевесло», що була закінчена саме напередодні арешту.

На початку 30-х рр., коли вже насувалася хвиля репресій, митець перекладав А. Чехова, М. Горького, М. Шолохова. Його переклад «Мертвих душ» М. Гоголя є одним із найцікавіших^[4]. Книжка вийшла у 1934 році, коли письменника було заарештовано і розстріляно, через це на ній прізвища перекладача не подано^[5]. На обкладинці було зазначено: «За редакцією В. Підмогильного». До 1968 р. цей переклад виходив без підпису, а вже після реабілітації Григорія Косинки, було документально доведено його авторство перекладу. Письменник Ю. Мартич згадував: «І Косинка, і Рильський захоплювалися Гоголем. Коли Григорій Михайлович занурився в переклад гоголівських «Мертвих душ», він не раз радився з Рильським з приводу того чи іншого слова»^[6]. Про уважне ставлення до гоголівської мови та до перекладу згадували й О. Контребинська, й М. Файбищенко^[4].

Реабілітація художніх і публіцистичних творів письменника відбувалася в кілька етапів. У часи хрущовської «відлиги», були видані чотирнадцять новел, які нібито не суперечили своїм змістом радянській кон'юктурі і мали, як писав у передмові до збірника М. Рильський, «велике пізнавальне значення... безперечну ідейно-естетичну цінність». Пізніше, в 70-х роках, до них у різних виданнях долучалися «Троєкутний бій» (1921), «Анкета» (1924) і «Темна ніч», а вся художня і публіцистична спадщина письменника (без «Фавста» (1923) і «Зустріч») опублікована лише в 1988 році під назвою «Гармонія»^[7]. Вагоме місце там займали твори (вісім новел), які радянська критика вважала найбільш «ворожими» — бандитськими, не просвітленими ідейно і т.ін. Насправді в них йшлося про драму тих заблуканих «лицарів темної ночі», які не могли «вхопити тропи», творили ґрунт для отаманщини, міжгрупових чвар тощо. Такими явищами, як відомо, завжди (а в Україні — особливо) супроводжувались значні суспільні злами та потрясіння, і письменник цілком закономірно відтворив їх з великою художньою силою і з великим людським болем.

Разом з іншими новелами та публіцистичними зарисовками ці «ворожі» твори письменника дають якщо не епопею революції та громадянської війни (про що писав у згадуваній передмові М. Рильський), то справді широку картину народного лиха, яке принесене на українську землю більшовицькою революцією і спробою вірних марксистів-ленінців загнати людей в утопічну, карцерного типу комуну. Водночас новелістика Г. Косинки — показовий взірець художніх шукань і знахідок, якими українська проза першої третини ХХ століття просувалася (рухалася) від «старого» реалізму до модерних форм естетичного мислення. Найбільших успіхів тут досягли В. Стефаник і О. Кобилянська, В. Винниченко і В. Підмогильний та Г. Косинка.

Його твори було перекладено російською^[8], білоруською, німецькою, італійською, польською, болгарською, угорською та іншими мовами.

Твори

- «На буряки» (Згадка з дитячих літ) (1919)
- «Мент» (1920)
- «За земельку» (1920)
- «Перед світом» (1920)
- «На золотих богів» (1920) (http://ukrlit.org/Kosynka_Hryhorii_Mykhailovych/na_zolotykh_bohiv/)
- «Троєкутний бій» (1921)
- «Заквітчаний сон» (1923)
- «Сорочка» (1923)
- «Фавст» (1923) (http://ukrlit.org/Kosynka_Hryhorii_Mykhailovych/favst/)
- «Голова Ході» (1923) (<http://www.ukrcenter.com/ДНННДмНД°ННННД°/ДННД,Д³Д³⁄⁴НННД¹-ДД³⁄⁴ННД,Д¹⁄²Д°Д°/25785-2/ДД³⁄⁴Д»Д³⁄⁴Д²Д°-Д¥Д³⁄⁴Д°НН>)
- «Постріл» (1924)
- «Анкета» (1924) (<http://www.ukrcenter.com/ДНННДмНД°ННННД°/ДННД,Д³Д³⁄⁴НННД¹-ДД³⁄⁴ННД,Д¹⁄²Д°Д°/24403-1/ДД¹⁄²Д°ДмНД°>)
- «В життах» (1925) (http://ukrlit.org/Kosynka_Hryhorii_Mykhailovych/v_zhytakh/)
- «Мати» (1925) (<http://www.ukrlit.vn.ua/lib/kosinka/lc73g.html>)

- «За ворітьми» (1925)
- «Політика» (1926) (http://ukrlit.org/Kosynka_Hryhorii_Mykhailovych/polityka/)
- «Циркуль» (1926)
- «Серце» (1931) (http://ukrlit.org/Kosynka_Hryhorii_Mykhailovych/sertse/)
- «Гармонія» (1933)
- «Змовини» (1933) та ін.

Бібліографія

- Косинка Г. М. Вибрані твори /Упоряд. та передм. О. А. Хоменка; Вступ. сл. П. П. Кононенка. — К.: ЛДЛ, 2002. — 191 с.
- Косинка Г. М. Вибрані твори /Упоряд. текстів, передм. І. М. Андрусика. — Х.: Ранок, 2003. — 333 с.
- Косинка Г. М. Гармонія [Текст] / Г. М. Косинка. — Львів : Каменяр, 1971. — 128 с. — (Б-чка оповідань «На добрий вечір»).
- Косинка Г. М. Гармонія: Новели /Худож. В.Куткін; Упоряд. Т. Мороз-Стрілець. — К.: Дніпро, 1981. — 222 с.
- Косинка Г. М. Заквітчаний сон: Оповід., спогади про Г. Косинку /Упоряд. та прим. Т. Мороз-Стрілець. — К.: Веселка, 1990. — 286 с.
- Косинка Г. М. Твори [Текст] / Г. М. Косинка. — К. : Молодь, 1972. — 222 с. : іл. — (Шкільна б-ка).

Примітки

- [1] Сайт Центру української культури «Софійність» Донецького національного технічного університету (<http://sofiynist.donntu.edu.ua/kalendar/2005/october/27.html>)
- [2] Мороз-Стрілець Т. Реабілітований посмертно // Наука і культура. Україна. — 1989. — Вип. 23.
- [3] В. Гриневич. Григорій Косинка служив в отамана Зеленого // Газета по-українськи. — 2009. — № 937. — 26 листопада.
- [4] Сквіра Н. «Мертві душі» Миколи Гоголя в українських перекладах (http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchu/N158/N158p054-062.pdf)
- [5] Гоголь М. Мертві душі. Поема. Пер. з рос. Г. Косинки (за ред. В. Підмогильного). Вст.ст. Л. Каменєва (Д. Заславського). — Х.: Література і мистецтво, 1934. — 312 с. (Дешева бібліотека художньої літератури)
- [6] Мороз-Стрілець Т. М. Про Григорія Косинку (1899—1934) [Текст] : спогади. — К. : Рад. письменник, 1969. — 215 с. — с. 88.
- [7] Косинка Г. Гармонія. Оповідання. Публіцистика. Спогади про Григорія Косинку.- К., 1988.
- [8] Рос. переклади: В хлебах. М.—Л., 1930; На Золотых Богов. М., 1966; Вечерние тени. М., 1991. (http://www.history.org.ua/?l=EHU&verbvar=Kosinka_G&abcvar=14&bbcvar=18)

Посилання і джерела

- Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн./ За ред. В. Г. Донченка. Кн. 1. — К., 1998.
- Кавун Л. Психологізм як елемент поетики новел Григорія Косинки // Дивослово. — 1993. — № 2.
- Мороз — Стрілець Т. Голос пам'яті: Спогади. — К., 1989.
- Рильський М. Слово Косинки // Косинка Г. Серце: Новели. — К., 1967.
- Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: В 4 кн. Кн. 2. — К., 2003.
- Григорій Косинка (<http://books.br.com.ua/28783>)
- КОСИНКА Григорій Михайлович (http://histans.com/?termin=Kosinka_G)
- Григорій Косинка на ukrlib.com.ua (<http://www.ukrlib.com.ua/bio/printout.php?id=166>)
- Біографія і твори Григорія Косинки (<http://ukrcenter.com/Література/19439/Григорій-Косинка>)
- Григорій Косинка служив в отамана Зеленого (<http://gazeta.ua/articles/history-newspaper/317439/1>)
Газета по-українськи

Джерела та автори статті

Косинка Григорій Михайлович *Джерело:* <http://uk.wikipedia.org/w/index.php?oldid=9596978> *Автори:* Albedo, AlleXX, Antanana, Dimant, ExpertOnline, Gutsul, Kamelot, Kostpol, Leonst, Microcell, Minia, Movses, NickK, Perohanych, Riwnodennyk, Ruslan M. Firsov, See-Saw Itch, Yakudza, Дядько Ігор, Жувальна Гумка, Микола Метикайло, 21 анонімне редагування

Джерела, ліцензії та редактори зображень

Зображення:Григорій Косинка.JPG *Джерело:* http://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Файл:Григорій_Косинка.JPG *Ліцензія:* Public Domain *Автори:* Dim Grits, Leonst

Файл:Kosynka.jpg *Джерело:* <http://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Файл:Kosynka.jpg> *Ліцензія:* Public Domain *Автори:* Leonst, Minia

Файл:Косинка.jpg *Джерело:* <http://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Файл:Косинка.jpg> *Ліцензія:* Public Domain *Автори:* Користувач:Kamelot

Ліцензія

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported
[//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/](http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)